

Maandag 1 oktober 1917 – enige editie

Londen, 30 september. Officieel: Vanochtend vroeg heeft de vijand onze stellingen tussen de Torengheuchten en het Veelhoekbos na een felle beschieting tot driemaal toe aangevallen. Hij is telkens met verliezen teruggeslagen. De eerste aanval, ten zuiden van de Reutelbeek ondernomen, werd door ons vuur verijdeld voor hij onze linies had kunnen bereiken. Kort daarna rukte de vijandelijke infanterie onder dekking van een dicht rookscherp met de steun van vlammenwerperafdelingen aan weerskanten van de weg Ieper-Menen op en slaagde er in een van onze voorposten terug te drijven. In een tegenaanval hernamen onze troepen aanstonds de post en namen enige gevangenen en machinegeweren. Later in de ochtend werd de aanval herhaald, doch ditmaal door geschutvuur gebroken.

Het vijandelijk geschut is de gehele dag in touw geweest aan ons front tussen het kanaal Ieper-Komen en Zonnebeke alsmede in het vak van Nieuwpoort.

Ons geschut is op het gehele slagfront bedrijvig gebleven.

Gisteren was het weer ongunstig voor de luchtvaart. Toch hebben onze vliegers een aantal belangrijke foto's genomen en voor de artillerie wat verkenningswerk verricht. Verder hebben ze 7 ton bommen geworpen op de vijandelijke vliegekampen, kantonnementen en spoorwegen. Het vliegekamp te Gontrode was hun voornaamste doel; daar werd een grote brand veroorzaakt.

Een zeevlieger heeft een vijandelijke ballonloods door een treffer in vlammen doen opgaan.

De vechtvliegers van de vijand zijn gisteren niet erg in de weer geweest. Er is betrekkelijk weinig gevochten. Wij hebben 2 Duitse

toestellen geveld en missen er zelf ook twee. Een daarvan heeft men nog goed bestuurd zien landen.

Londen, 29 september. Officiële mededeling over de werkzaamheid in de lucht aan het front. Onze vliegers zetten hun werkzaamheid in samenwerking met de artillerie voort, terwijl ze eveneens voortgingen met het nemen van foto's. Ruim vier ton bommen zijn geworpen op de vijandelijke vliegekampen te Gontrode en Carnières en op verschillende andere doelen. 's Nachts werden weer zes ton bommen geworpen op dergelijke doelen, waaronder weer het vliegveld van Gontrode. Daar werkte de vijand naarstig met antiluchtvaartkanonnen, machinegeweren en zoeklichten. Maar niettegenstaande al zijn versperringsvuur over het vliegveld kwamen al onze toestellen behouden terug. Tijdens deze overvallen richtten onze vliegers terug met succes hun machinegeweevuur tegen alle vijandelijke troepen en transporten, die ze in het gezicht kregen. Als gevolg van gevechten in de lucht werden negen Duitse vliegtuigen neergeschoten. Vier andere werden stuurloos omlaag gedreven. Ook is een vijandelijke machine van de grond af neergeschoten. Drie van onze toestellen keerden niet terug.

Havre, 30 september. Officieel weekbericht van 22 tot 28 dezer. Het schieten op onze verbindingen, dat in de laatste weken ongewoon hevig was geweest, heeft in de afgelopen week hetzelfde karakter behouden. Onze artillerie heeft met goed gevolg batterijen, waarnemingsposten en werken van de vijand aan een vernietigingsvuur blootgesteld en meegedaan aan de bedrijvigheid van de Franse en de Engelse artillerie bij het jongste Engelse offensief, waar zij enige Duitse batterijen uit de streek van Woumen tot zwijgen heeft gebracht.

In de buurt van Diksmuide enige gevechten met bommen. De bedrijvigheid van onze patrouilles is groot gebleven. Onze vliegers

hebben 350 vluchten gedaan, waaronder een groot aantal offensieve opdrachten volvoerd werden, waarbij onze vliegers verscheidene vijandelijke vliegtuigen tot landen gedwongen hebben en waarbij ze kantonnementen en verbindingswegen van de vijand gebombardeerd hebben. Ze hebben Duitse vliegtuigen nagezet bij hun jongste nachtelijke aanval op Duinkerken. In de nacht van 28 op 29 dezer zeer hevig bombardement van de vijand op een groot gedeelte van ons front. Ten noorden van Diksmuide is een vijandelijke afdeling in een van onze vooruitgeschoven loopgraven binnengedrongen en daar terstond weer uitgeworpen.

Berlijn, 1 oktober. Officieel: Legergroep Rupprecht. In Vlaanderen was de artilleriestrijd aan de kust en in de boog van Ieper van 's middags af sterk. Ze bleef ook 's nachts levendig.

De aanvallen maakten onder de Belgische bevolking talrijke slachtoffers.

Berlijn, 30 september. Wegens het ongunstige uitzicht bleef de gevechtsbedrijvigheid bij alle legers geringer dan de vorige dagen.

In Vlaanderen was de artilleriestrijd aan de kust en 's avonds tot het kanaal Komen-Ieper hevig. Aanvallende Engelse afdelingen verkenningsafdelingen werden op verscheidene plaatsen afgeslagen.

Londen. De admiraliteit meldt: Gistermiddag hebben zeevliegtuigen aanvallen gedaan op het vliegveld van St.-Denijs-Westrem. Er zijn vele bommen geworpen en voltreffers zijn waargenomen in de vliegtuigloodsen en tenten. Eén bom ontplofte tussen vijf toestellen, die in een rij op het veld stonden.

Al onze toestellen zijn behouden teruggekeerd.

Uit Duits Oost-Afrika.

Volgens de laatste berichten, die waren ontvangen, zijn de Belgische colonnes, die met onze troepenmacht in het Nahungegebied samenwerken, de 28e september tot op 7 mijl van die plaats genaderd.

De vredesnota van de paus.

Parijs, 30 september. Kardinaal Gasparri bevestigt in een brief aan de bisschop van Valencia, dat de nota van de paus in het bijzonder Frankrijk en België begunstigt. De kardinaal gaat de oproep van de paus punt voor punt na, en verklaart, dat, zo deze oproep Frankrijk op verscheidene punten begunstigt, in het bijzonder wat het vierde betreft, waarin de Heilige Vader wil, dat het thans door de Duitsers bezette Franse gebied onmiddellijk en volledig ontruimd wordt, de tekst in geen enkel opzicht beledigend is.

De koning van Italië aan het Belgische front.

Havre, 1 september. De koning van Italië heeft zaterdag het Belgische front bezocht. Door koning Albert ontvangen, heeft de vorst de sector van Ieper tot in bijzonderheden geïnspecteerd. Hij heeft zich lang voor de IJzer opgehouden en de troepen warm gefeliciteerd met hun moed en zijn bewondering betuigd voor hetgeen het Belgische leger gedaan heeft.

Havre, 1 oktober. Bij het bezoek, dat de koning van Italië zaterdag met koning Albert der Belgen aan de voorste loopgraven van het Belgische front bracht, is er een granaat ontploft naast de officieren van het gevolg en een ordonnans. De koning van Italië werd omvergeworpen.

De vorsten hebben vervolgens de troepen geschouwd in een sector van het front. Vliegers hebben stoutmoedige oefeningen gedaan.

Uit België.

Havre, 30 september. Men verneemt van betrouwbare zijde, dat de Duitsers te Bergen zeven standbeelden, die de stad versierden, weggenomen hebben, waaronder dat van Leopold I. Ze zijn begonnen met het brons van de kerkhoven weg te halen. Uit de particuliere huizen zijn alle voorwerpen van brons en koper verdwenen.

Berlijn, 30 september. Een oorlogscorrespondent van de Berliner Zeitung am Mittag meldt: In het ententekamp schijnt werkelijk besloten te zijn tot vernietiging van de schone en rijke stad Oostende. De beschieting van zee uit op 22 september was al erg genoeg, en nu werd op 25 september het aangevangen werk voortgezet. Opnieuw verschenen ter hoogte van Oostende Engelse monitors en hun kogels vielen in de straten van de stad, totdat na korte tijd de monitors door de Duitse kustbatterijen werden verjaagd. Maar daarbij was de schrik voor de geplaagde bevolking niet voorbij. In de nacht van 25 op 26 werd Oostende opnieuw geteisterd, ditmaal door een beschieting van de landzijde, en ditmaal waren de offers onder de inwoners bijzonder groot. In het duister floten de projectielen van zwaar kaliber door de nauwe straten, waar de huizen vol mensen dicht op elkaar gepakt staan. Een vol uur lang woedde de verschrikking over de stad. Een hele schaar inwoners vluchtte naar de tuin van het park achter het station; maar ook in het park kwam een granaat en maakte slachtoffers.

Officieren die ik gesproken heb, hadden bij het aanbreken van de dag meegeholpen om de onder het puin geraakte mensen uit te graven. Verscheidene ongelukkigen die in leven waren gebleven, waren in hun verstand gekrenkt. Overal hoorde men geklaag, geroep om hulp en verwensingen. De inwoners zijn geheel buiten zichzelf van woede. Indien de vijand voor de poort stond, zouden zij het lot begrijpen,

maar dat hun dit door vrienden wordt aangedaan, begrijpen ze niet. Bovendien kunnen zij zich indenken, dat de beschieting overdag, een militair doel zou hebben en op waarneming berust. Maar dit in de wilde weg woeden 's nachts schijnt hun niets anders toe dan een vloekwaardige, schandelijke misdaad.

En daarbij komt nog, dat de vijandelijke persbende juist nu weer in verraderlijke, giftige artikelen schrijft over de wreedheid van de oorlogvoering van de Duitsers.

Uit Terneuzen meldt men ons:

Hedennacht is er aan de grens weer buitengewone bedrijvigheid van vliegtuigen der bondgenoten waargenomen boven Gent en omgeving. Telkens zag men lichtende strepen naar beneden schieten, waarop een zware ontploffing volgde. De aanval schijnt gericht te zijn geweest op spoorwegkruispunten en is dan zeker ten dele geslaagd, daar in de omgeving van Gent, vermoedelijk aan de zijde van Merelbeke, de weg versperd is.

Militaire beschouwingen.

Hoewel een plotseling doorbreken meer kans zou geven op de overweldiging van een belangrijk deel van de Duitse legermacht, zo zou met een Duitse terugtocht, vrijwillig of gedwongen, zoals men het noemen wil, een hoogst belangrijk succes zijn behaald. De Duitsers zullen echter in Vlaanderen niet spoedig tot zulk een terugtrekkende beweging overgaan, als zij in het vroege voorjaar in Frankrijk uitvoerden. De gevolgen zouden hier veel ernstiger zijn.

Het opdringen van de Engelsen van de lijn Bikschote-Hollebeke tot die van het bos van Houthulst naar Geluveld maakte een deuk in de Duitse frontlinie. De Engelse opmars ging daarbij in hoofdzaak naar het noordoosten, in dezelfde richting als de spoorwegen van

Langemark naar Staden en van Ieper naar Roeselare. Gelukt het de Engelsen in die richting te blijven opdringen, dan wordt de toestand van de Duitse noordelijke vleugel tegenover de IJzerlinie zeer bedenkelijk.

Zich aan die toestand door een terugtocht te onttrekken, is voor de Duitsers niet alleen nadelig, omdat ze daardoor de linies moeten opgeven, welke juist door de IJzerinundatie dezelfde defensieve kracht hebben, als die de Belgen daaraan ontleenden, maar ook, omdat een terugtocht, die de gevolgen van de indeuking zou neutraliseren, tot het ontruimen van Oostende zou leiden en Brugge dan zeer bedreigd zou worden. Waar het zuiveren van de Belgische kust vaak als hoofdobject van de tegenwoordige Engelse operaties genoemd wordt, zal een dergelijke terugtocht wel het laatste zijn, waartoe de Duitse legerleiding zal overgaan.

Dat de Engelse hoofdaanval inderdaad de hiervoor genoemde richting heeft, blijkt uit de verschillende berichten. De Duitsers deden dan ook aan de weg Ieper-Menen, op de zuidelijke vleugel van het voorwaarts dringende gedeelte, verwoede tegenaanvallen. Het officiële Engelse bericht van 26 september meldt daaromtrent, dat na een hevige worsteling, die het grootste deel van de dag in beslag nam, de Engelse en de Schotse bataljons de vijand teruggedreven en de hun opgedragen taak, bestaande in het dekken van de flank van de hoofdaanval, volvoerden.

De strategische betekenis van de Engelse operaties in Vlaanderen is hiermee voldoende uiteengezet. De oorlogsoverzichtschrjver van de Manchester Guardian wijdde reeds een artikel aan de komende ontruiming van België. Volgens hem zou het Duitse ministerie van buitenlandse zaken er slechts over denken België op te geven, omdat de militaire leiders van mening zijn, dat zij België spoedig zullen moeten ontruimen. Hij verwacht dat Hindenburg, beweerend dat hij

tot het oorspronkelijke plan van Duitsland terugkeert, volgens hetwelk een bezetting van de Belgische kust niet nodig was, misschien in het komende voorjaar uit een groot deel van België zal terugtrekken. Dan zou men van Duitse kant een grote krachtsontwikkeling naar het oosten kunnen verwachten, om Rusland de vrede voor te schrijven.

Waar de Engelsen nog heel wat meer en geduchtere slagen zullen moeten toebrengen, voordat er zelfs van een beperkte terugtrekkende beweging der Duitsers in Vlaanderen sprake zal zijn, achten we een ontruiming van België, ten behoeve van de krijgsoperaties, voorlopig geheel uitgesloten. Het vrijkomen van een groot aantal troepen zou niet opwegen tegen het verlies van de steunpunten voor de duikbotenoorlog, waaraan men in Duitsland zulk een grote waarde hecht.

Men meldt ons uit Oostburg:

Zaterdagavond tussen acht en tien uur zijn de vliegers weer druk in touw geweest boven het Belgische front. Herhaaldelijk kon men zien en horen, dat er veel bommen werden gegooid, voornamelijk op de haven van Zeebrugge, het kanaal, zomede in de richting van Oostende. Ook kon men zien dat er vijandelijke vliegers in de omtrek van Gent aan het werk waren; telkens zag men ook in die richting de granaten barsten, welke men op de vliegers afschoot. Het afweergeschut bestreed de vliegers zeer heftig en langdurig.

Uit België.

De Grondwet deelt mede, dat, wegens de ongehoorde prijzen van de aardappelen in België – er werd al 100 F gevraagd – het Duitse bestuur in België de prijs bepaald heeft op 20 F per 100 kg. Per hoofd zal 190 gram per dag toegewezen worden.